

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2014

Województwo zachodniopomorskie

Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prof. SGH

Dr Agnieszka Komor

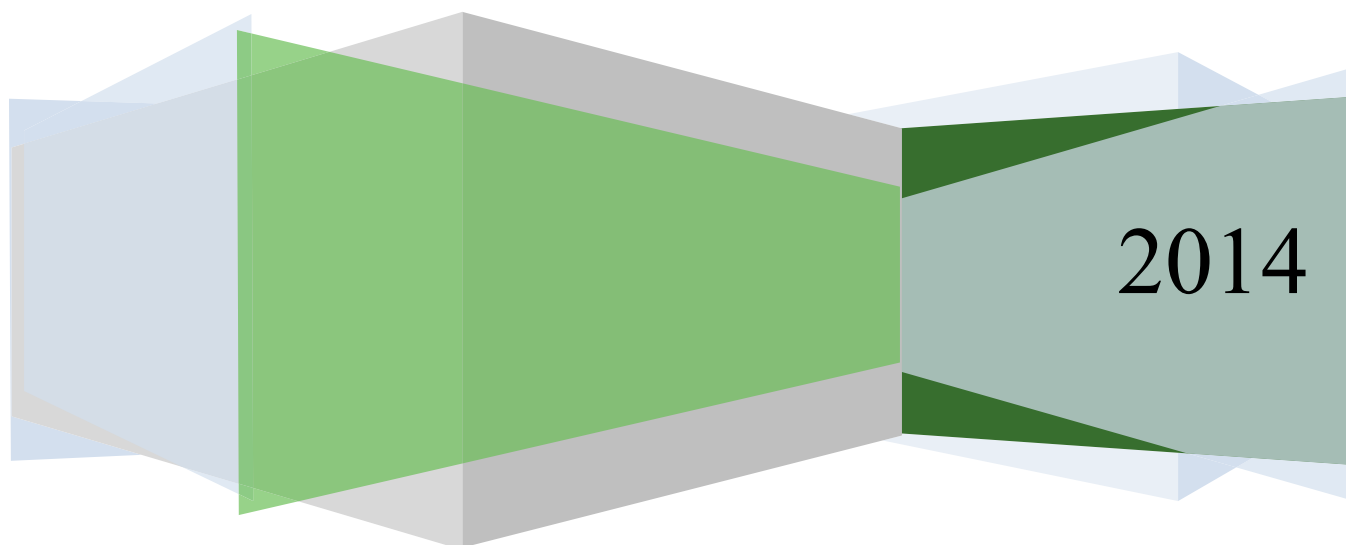
Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Mariusz Czernecki

Mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2014

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie międzynarodowych firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczących kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto, pomaga w znalezieniu odpowiednich partnerów oraz dostawców, wraz z nowymi lokalizacjami.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji w Polsce,
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce,
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski,
- informacje na temat dostępnych zachęt inwestycyjnych,
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi,
- identyfikację dostawców i wykonawców,
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie Polski (wsparcie reinwestycji w Polsce).

Oprócz **Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK) OECD** prowadzi także Punkt Informacyjny dla firm, które są zainteresowane Funduszami Europejskimi. Działalności Agencji jest wspierana przez **Regionalne Ośrodki Pomocy Inwestorom**. Dzięki szkoleniom i stałemu wsparciu Agencji, ośrodki zapewniają kompleksowe usługi dla inwestorów na poziomie województwa.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe informacje, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie Polski.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny - Polska zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za: promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje: misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach w Polsce jak również w Afryce. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynkach afrykańskich. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa zachodniopomorskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W zamieszczonej w tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa zachodniopomorskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny zachodniopomorskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Część tę kończy prezentacja wyników konkursu „Gmina na 5!”, który pozwolił na wyłonienie gmin, które nie tylko są bardzo atrakcyjne pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, ale i odznaczają się najlepszą dostępnością informacji użytecznych dla inwestorów i przedsiębiorców w kontaktach przez Internet.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem względem rynków europejskich oraz państw Morza Bałtyckiego. Największe miasto w województwie Szczecin skupia w sobie najwyższe wartości potencjału gospodarczego w województwie oraz posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne z europejskimi autostradami oraz połączeniami morskimi.

Głównymi atutami województwa są:

- wyjątkowe położenie regionu, które daje szansę wykorzystania w działaniach gospodarczych bogatego wachlarza środków transportu: wodnego, kolejowego, lotniczego oraz drogowego,
- województwo posiada bogate tradycje związane z gospodarką morską (przemysł okrętowy, rybołówstwo, turystyka nadmorska),
- ponad połowa powierzchni województwa to tereny rolnicze, co daje szansę na inwestycje oraz rozwój branży rolnej i spożywczej,
- wysokie walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki (Morze Bałtyckie, Pojezierza Wałeckie oraz Drawskie),
- szczególne walory inwestycyjne dla rozwoju turystyki, głównie w pasie nadmorskim województwa oraz Pojezierzach Drawskim oraz Wałeckim,
- duże możliwości produkcji energii odnawialnej (rośliny energetyczne, farmy wiatrowe), co w połączeniu z rozwojem turystyki sprawia, iż województwo zachodniopomorskie może stać się symbolem rozwoju zrównoważonego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wspierających gospodarkę regionalną.

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa zachodniopomorskiego

Wyszczególnienie	Województwo zachodniopomorskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2012 r. (zł/osoba)	35073,2	41439,1	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2013)	1718861	38495659	4,5%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2013 r. (osoby)	15594	454986	3,4%
Absolwenci szkół średnich w 2013 r. (osoby)	10497	271333	3,9%

Liczba pracujących w 2013 r. (osoby)	572	15568	3,7%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 8,0% sektor przemysłowy 29,2% sektor usługowy 62,8%	12,0% 30,5% 57,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2012 r. (mln zł)	1882,3	79942,6	2,4%
Kapitał spółek w 2012 r. (mln zł)	5096,0	206992,3	2,5%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
– Kostrzyńsko-Słubicka – Kostrzyńsko-Słubicka/ Słupska – Mielecka/ Kostrzyńsko-Słubicka – Pomorska – Słupska			
Oceny wyróżniające województwo kujawsko-pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Przemysł pracochłonny klasa C Handel klasa C Turystyka klasa A	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa B Handel klasa C Turystyka klasa C Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	policki, m.Szczecin, m.Świnoujście, m.Koszalin	
	Klasa B	kołobrzeski	
Gminy	Klasa A	Darłowo (m), Szczecin (m), Kołobrzeg (m), Szczecinek (m), Stargard Szczeciński (m), Koszalin (m), Świnoujście (m), Świdwin (m), Sławno (m), Białogard (m), Wałcz (m), Dobra (Szczecińska) (w), Rewal (w), Kołobrzeg (w), Ustronie Morskie (w), Mielno (w), Kołbaskowo (w), Stepnica (w), Police (m-w), Nowe Warpno (m-w), Gryfino (m-w), Międzyzdroje (m-w), Dziwnów * (m-w), Drawsko Pomorskie (m-w)	
	Klasa B	Biesiekierz (w), Kobyłanka (w), Osina (w), Świeszyno (w), Karlino (m-w), Dębno (m-w), Goleniów (m-w), Złocieniec (m-w), Nowogard (m-w), Biały Bór (m-w), Barlinek (m-w), Borne Sulinowo (m-w), Kalisz Pomorski (m-w), Czaplinek (m-w), Choszczno (m-w)	

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 3.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 1718861 mieszkańców, co stanowiło 4,5% ludności Polski. W województwie zachodniopomorskim struktura wieku w roku 2013 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,7% osób,

produkcyjny: 64,4% i poprodukcyjny: 17,9% (Polska analogicznie: 18,2%, 63,4% i 18,4%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 18 uczelni wyższych, w których kształci się 57815 tys. studentów, czyli 3,7% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 4,3% uczniów województwa, natomiast do techników 4,1%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2014 r. 15,2%, dla porównania w Polsce - 11,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2014 wyniosło 3526,7 zł, czyli 93,5% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo zachodniopomorskie dostarczyło w 2012 r. 3,8% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 35073,2 zł, przy średniej dla Polski 41439,1 zł. Wynik ten plasuje województwo na 8 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2012 wyniosła 169,9%, przy średniej dla Polski równej 189,2%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się udziałem sektora usług na poziomie 62,8% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 8,0% i 29,2% pracujących (GUS, BDL 2014).

W strukturze przemysłu województwa zachodniopomorskie można zauważyć wybija się kilka działów takie jak: produkcja artykułów spożywczych (22% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2013 roku), produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli wraz z produkcją wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (12%), produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (9%) oraz produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli (4%).

Region jest czołowym producentem wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli (14% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2013 roku).

W ostatnich trzech latach województwo lubuskie podwyższyło lub utrzymało swoją pozycję konkurencyjną, mierzoną udziałem w krajowej wartości produkcji sprzedanej w przypadku następujących działów przemysłu:³

- produkcja artykułów spożywczych

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Kujawsko-pomorskiego, I kwartał 2014 oraz Biuletynu Statystycznego I kwartał 2014, www.stat.gov.pl (10.11.2014) . Za utrzymanie pozycji konkurencyjnej uznano zmianę do 0,25 punktu procentowego.

- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli.
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa zachodniopomorskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: gospodarka morską, gospodarka przemysłowa, turystyka, rozwinięte usługi komercyjne i wirtualne, przemysł informacyjny, przemysł komputerowy, przemysł telekomunikacyjny, usługi informatyczne i informacyjne, biotechnologie, technologie genetyczne, usługi konsultingowe, usługi wiedzy oraz rozwój telemetriki.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie zachodniopomorskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa zachodniopomorskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- BPO,
- logistyczny,
- odnawialnych źródeł energii (energetyka wiatrowa),
- turystyczny.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Kostrzyńsko-Słubicka, Kostrzyńsko-Słubicka/ Słupska, Mielecka/ Kostrzyńsko-Słubicka Pomorska, Słupska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Kostrzyńsko-Słubicka**, podstrefy: Barlinek (m-w), Białogard (m), Goleniów (m-w), Gryfino (m-w), Łobez (m-w), Nowogard (m-w), Pełczyce (m-w), Police (m-w),
- **SSE Kostrzyńsko-Słubicka/ Słupska** podstrefy: Karlino (m-w),
- **SSE Mielecka/ Kostrzyńsko-Słubicka** podstrefy: Szczecin (m),
- **SSE Pomorska** podstrefy: Stargard Szczeciński (m),
- **SSE Słupska** podstrefy: Biesiekierz (w), Kalisz Pomorski (m-w), Koszalin (m), Polanów (m-w), Szczecinek (m), Tychowo (m-w), Wałcz (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo zachodniopomorskie jest regionem nadmorskim, z czego wynikają predyspozycje rozwoju turystyki i gospodarki morskiej. Znalazło to odzwierciedlenie w przyznaniu województwu najwyższej oceny A pod względem potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji hotele i restauracje (klasa A). Pozytywnie też oceniono potencjalną atrakcyjność dla przemysłu pracochłonnego (Klasa C) oraz handlu i napraw (klasa C).

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, gospodarka finansowa JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał wysoką ocenę wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa B) oraz handlu i napraw (klasa C), turystyki i gastronomii (klasa C) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (klasa C).

W latach 2003-2012 województwo podniosło nieco podniosło swoją pozycję konkurencyjną na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych z 2,13% do 2,29 %.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od dwóch lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Województwo zachodniopomorskie wśród regionów Unii Europejskiej szczebla NUTS 2 posiada dość niską atrakcyjność inwestycyjną (klasa E). Województwo zostało sklasyfikowane na 215. miejscu spośród 270 badanych regionów. Województwo posiada przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego ocenionego na klasę A.

Województwo jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **bułgarskie:** Severoiztochen, Yugoiztochen, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severozapaden;
- **brytyjskie:** Lincolnshire;
- **czeskie:** Severozápad;

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014 oraz

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **greckie:** Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Thessalia, Ipeiros, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Ionia Nisia, Dytiki Makedonia, Voreio Aigaio, Peloponnisos, Anatoliki Makedonia, Thraki;
- **hiszpańskie:** Castilla-La Mancha, Región de Murcia, Extremadura;
- **portugalskie:** Algarve, Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Centro;
- **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud - Muntenia;
- **słowackie:** Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **węgierskie:** Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld;
- **włoskie:** Molise, Sardegna, Sicilia, Puglia, Calabria, Basilicata

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

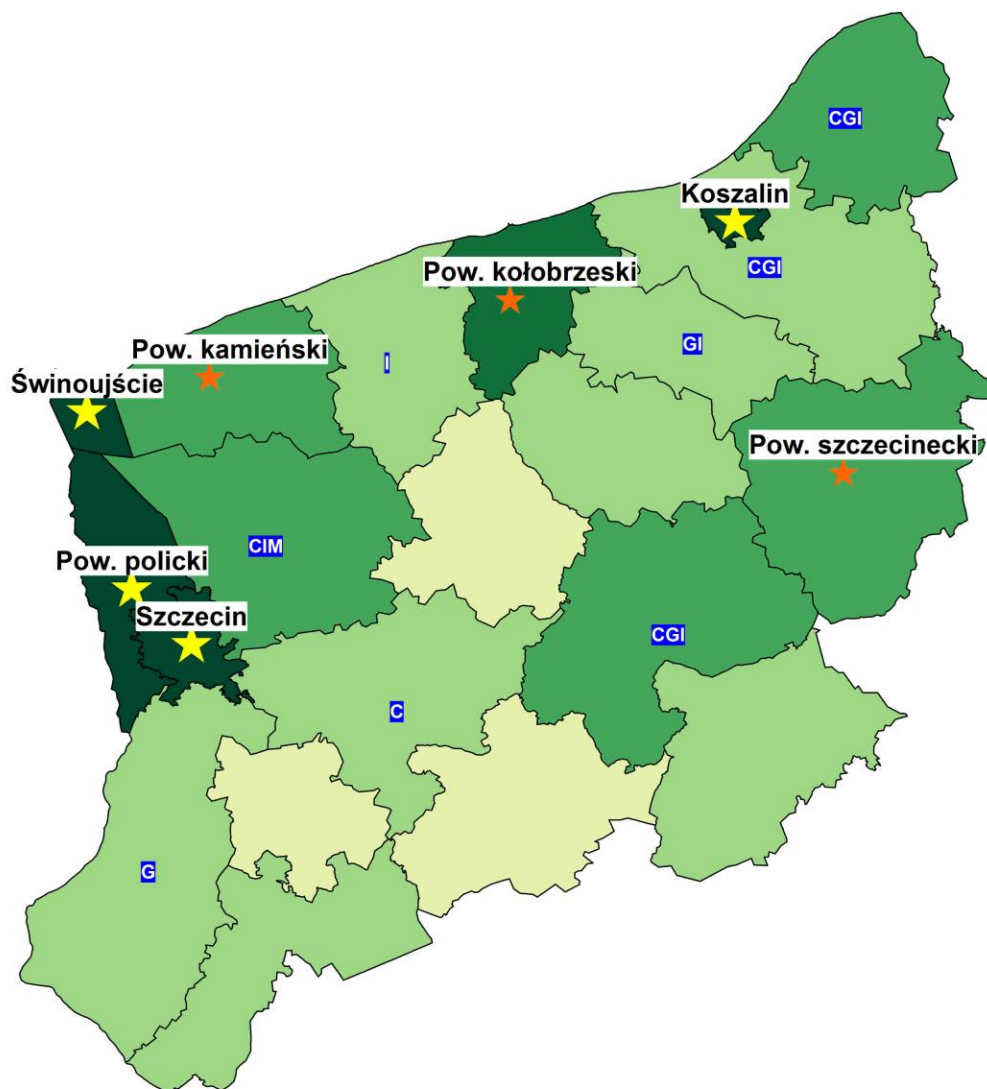
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 3 i 4). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 3. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. zachodniopomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2012

- A
- B
- C
- D
- E
- F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

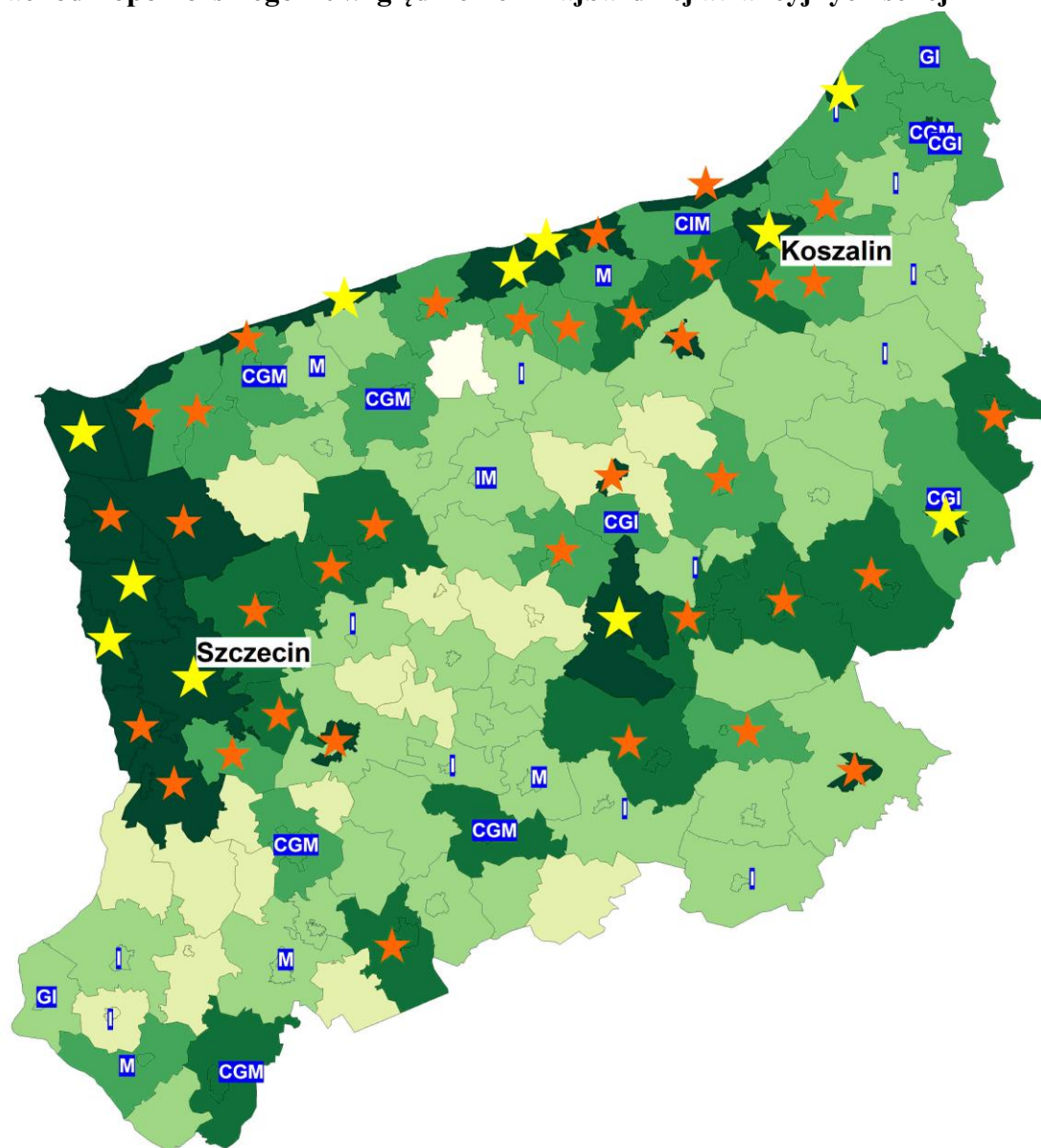
- C Przemysł
- G Handel
- I Hotele i restauracje
- M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Koszalin, Szczecin, Świnoujście, policki

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. zachodniopomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2012

- A
- B
- C
- D
- E
- F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

- C Przemysł
- G Handel
- I Hotele i restauracje
- M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Darłowo (m), Dobra (Szczecińska) (w), Drawsko Pomorskie (m-w), Kołobrzeg (m), Kołobrzeg (w), Koszalin (m), Police (m-w), Rewal (w), Szczecin (m), Szczecinek (m), Świnoujście (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Koszalin Szczecin Świnoujście natomiast w grupie powiatów ziemskich są to: policki polkowicki oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiat ziemski kamieński, kołobrzeski oraz szczecinecki.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Darłowo (m), Kołobrzeg (m), Koszalin (m), Szczecin (m), Szczecinek (m), Świnoujście (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Białogard (m), Stargard Szczeciński (m), Świdwin (m), Wałcz (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Dobra (Szczecińska) (w), Kołobrzeg (w), Rewal (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Biesiekierz (w), Kobylanka (w), Kołbaskowo (w), Manowo (w), Mielno (w), Osina (w), Siemysł (w), Stare Czarnowo (w), Stepnica (w), Świeszyno (w) oraz Ustronie Morskie (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Drawsko Pomorskie (m-w), Police (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Barlinek (m-w), Biały Bór (m-w), Borne Sulinowo (m-w), Czaplinek (m-w), Dziwnów (m-w), Goleniów (m-w), Gościno (m-w), Gryfino (m-w), Kalisz Pomorski (m-w), Karlino (m-w), Łobez (m-w), Międzyzdroje (m-w), Mirosławiec (m-w), Nowe Warpno (m-w), Nowogard (m-w), Połczyn-Zdrój (m-w), Sianów (m-w), Trzebiatów (m-w), Wolin (m-w), Złocieniec (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie zachodniopomorskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
www.coi.wzp.pl

Zachodniopomorskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to doskonałe źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie zachodniopomorskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie (www.izba.info)

Izba jest niezależną organizacją powołaną, by chronić i reprezentować interesy zrzeszonych w niej przedsiębiorców. Celem Izby jest tworzenie warunków rozwoju i unowocześniania życia gospodarczego, wspieranie inicjatyw członków oraz działanie na rzecz rozwoju międzyregionalnych i międzynarodowych kontaktów gospodarczych. Oferta Izby obejmuje m.in.: reprezentację interesów członków, organizację szkoleń, konsultacji, wyjazdów turystycznych i biznesowych, cyklicznych imprez towarzyskich i integracyjnych, usługi promocyjne, pomoc w wyszukiwaniu partnerów gospodarczych, pomoc w rozstrzyganiu sporów (przy Izbie działa Sąd Arbitrażowy Pomorza Zachodniego). Izba wdraża również liczne projekty unijne wpływające na rozwój gospodarczy regionu.

Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza. Przedstawicielstwo Regionalne w Szczecinie (www.spcc.pl)

SPCC jest stowarzyszeniem ludzi biznesu stworzonym przez i dla przedsiębiorców związanych ze Skandynawią. Główna siedziba SPCC znajduje się w Warszawie, ale organizacja jest aktywna na terenie całego kraju poprzez przedstawicieli działających w Krakowie, Poznaniu, Trójmieście, Szczecinie i we Wrocławiu. Oferta Izby obejmuje m.in.: rozbudowę sieci kontaktów, wymianę doświadczeń i wiedzy, wspieranie skandynawsko-polskich interesów. Izba pomaga firmom stowarzyszonym w SPCC m.in. poprzez: stwarzanie możliwości networkingowych i biznesowych w trakcie spotkań i konferencji, promocję firm członkowskich podczas wydarzeń organizowanych przez Izbę oraz za pośrednictwem portalu internetowego, usługi informacyjne, promowanie kultury skandynawskiej.

Koszalińska Izba Przemysłowo-Handlowa (www.kiph.com.pl)

KIPH jest organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą na zasadzie dobrowolności przedsiębiorstwa z terenu Pomorza Środkowego. Głównym zadaniem Izby jest reprezentowanie interesów skupionych w niej podmiotów gospodarczych wobec organów państwowych, samorządowych oraz innych instytucji i organizacji. Oferta Izby obejmuje m.in.: usługi informacyjne, doradcze, szkoleniowe, usługi wywiadowni gospodarczej, pomoc w znalezieniu zagranicznego partnera handlowego, usługi tłumaczeń, organizację misji gospodarczych, wyjazdów grupowych na targi zagraniczne, kursów, seminariów, legalizację dokumentów, wydawanie świadectw pochodzenia.

Szczeciński Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o. (Technopark Pomerania) (www.spnt.pl)

Celem działalności Technoparku tworzonego przez SPNT Sp. z o.o. jest stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju innowacyjności w Szczecinie i regionie ze szczególnym ukierunkowaniem na technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT). Oferta Technoparku obejmuje m.in.: wynajem biur, sal konferencyjnych i szkoleniowych, usługi konsultingowe i szkoleniowe, usługę wirtualnego biura, serwerowni (bezpieczne przechowywanie i przetwarzanie danych). W ramach programu ekspansji Technopark oferuje m.in.: usługi doradcze, informacyjne, PR dla firm rozwijających się, które funkcjonują już na rynku IT.

Program inkubacji jest adresowany do nowych projektów biznesowych (start-up'ów), które będą miały swoją siedzibę w Technoparku Pomerania.

Goleniowski Park Przemysłowy (www.goleniow.pl)

GPP jest w pełni uzbrojonym technicznie terenem o powierzchni około 405 ha, przeznaczonym pod obiekty produkcyjne i usługi przemysłowe. Park posiada systematycznie rozbudowywaną sieć dróg wewnętrznych przeznaczonych dla ciężkiego transportu. Na terenie Parku funkcjonuje Specjalna Strefa Ekonomiczna będąca podstrefą Kostrzyńsko - Słubickiej SSE. Park zarządzany jest przez burmistrza gminy, a prace związane z jego rozwojem, inwestycjami i funkcjonowaniem prowadzone są przez pracowników gminy Goleniów.

Stargardzki Park Przemysłowy (www.sarl.pl)

SPP jest obszarem inwestycyjnym o powierzchni ponad 150 ha. Park zarządzany jest przez Stargardzką Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. Agencja zapewnia wszechstronną pomoc inwestorom na każdym etapie inwestycji oraz możliwość szybkiego sfinalizowania projektu. Na terenie Parku znajdują się obszary zabudowane obiektami przemysłowymi pozostałymi po likwidowanych lub restrukturyzowanych przedsiębiorstwach oraz tereny niezabudowane, przygotowywane dla nowych inwestycji.

Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii w Stargardzie Szczecińskim (<http://stargard.home.pl/stargard.eu/>)

PPNT zlokalizowany jest na terenie byłego lotniska wojsk radzieckich Kluczewo w Stargardzie Szczecińskim. Całkowita powierzchnia Parku to około 850 ha, z których obecnie pozostało około 250 ha przeznaczonych pod inwestycje w pierwszym etapie. Tak duża, zwarta powierzchnia terenu o przejrzystej strukturze własnościowej pozwala na lokowania na terenie Parku nawet największych projektów inwestycyjnych. Część terenów Parku objęta jest statusem SSE przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną. Park wyposażony jest w niezbędną infrastrukturę mediów. Tereny PPNT przeznaczone są dla celów produkcji przemysłowej i działalności produkcyjno-składowej.

Białogardzki Park Inwestycyjny "Invest-Park" Sp. z o.o. (<http://www.investpoland.info>)

Oferta Parku obejmuje w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne (część obszarów objęta jest statusem Kostrzyńsko-Słubickiej SSE) z przeznaczeniem na działalność produkcyjną i usługi przemysłowe; wynajem lub sprzedaż nowych hal produkcyjnych standardowych lub budowanych według indywidualnych potrzeb inwestorów (nowy obiekt produkcyjny można wynająć z możliwością jego późniejszego zakupu). W „Invest-Parku” funkcjonuje również Inkubator Technologiczny oferujący wynajem powierzchni przemysłowej przeznaczonej pod działalność produkcyjną i usługową wraz z liniami technologicznymi do malowania proszkowego oraz komorą do malowania natryskowego. Lokując działalność na terenach „Invest-Parku” inwestor otrzymuje bezpłatne wsparcie ze strony Regionalnego Biura Obsługi Inwestora dotyczące m.in: kontaktów z administracją publiczną, szkoleń i rekrutacji pracowników (Bank Kadr).

Park Technologiczny S.A. w Koszalinie (www.pt.koszalin.pl)

Celem działania PT S.A. jest wspieranie rozwoju przedsiębiorców funkcjonujących w oparciu o innowacyjne technologie (głównie informatyczne i telekomunikacyjne), wzrost konkurencyjności firm, tworzenie miejsc pracy, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności gospodarczej miasta Koszalina oraz stymulowanie współpracy środowiska naukowego i lokalnego biznesu. Oferta dla firm obejmuje m.in.: wynajem powierzchni biurowej (w tym w ramach Inkubatora przedsiębiorczości), doradztwo gospodarcze, usługi księgowe i prawne, organizację misji gospodarczych, wyjazdów studyjnych, giełd kooperacyjnych i warsztatów szkoleniowych, pomoc w znalezieniu partnerów krajowych i zagranicznych, usługi w zakresie przygotowania projektów europejskich, wynajem sali konferencyjnej, usługi promocyjne dla firm działających w ramach Parku, e-platformę (e-learningowa platforma szkoleniowa), networking biznes - proces wymiany informacji, zasobów, wzajemnego wsparcia prowadzony dzięki sieci wzajemnych kontaktów w biznesie.

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Szczecinie (www.innowacje.zut.edu.pl)

RCliTT działa w ramach Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Centrum prowadzi działalność doradczą i szkoleniową dla firm, naukowców i absolwentów uczelni w zakresie transferu technologii, finansowania badań i rozwoju oraz wsparcia przedsiębiorczości akademickiej. Ponadto kontaktuje i koordynuje współpracę pomiędzy sferą biznesu a nauką oraz animuje rozwój klastrów przemysłowych. Oferta RCliTT dla przedsiębiorców obejmuje m.in.: poszukiwanie krajowych i zagranicznych partnerów biznesowych, pośredniczenie w transakcjach sprzedaży i zakupu technologii, animowanie działań regionalnych inicjatyw klastrowych, określanie potencjału innowacyjnego w firmach. Oferta dla przyszłych przedsiębiorców dotyczy m.in. oceny pomysłu na nowy biznes, organizacji spotkań z potencjalnym inwestorem, pomocy w przygotowaniu biznesplanu oraz usług promocyjnych.

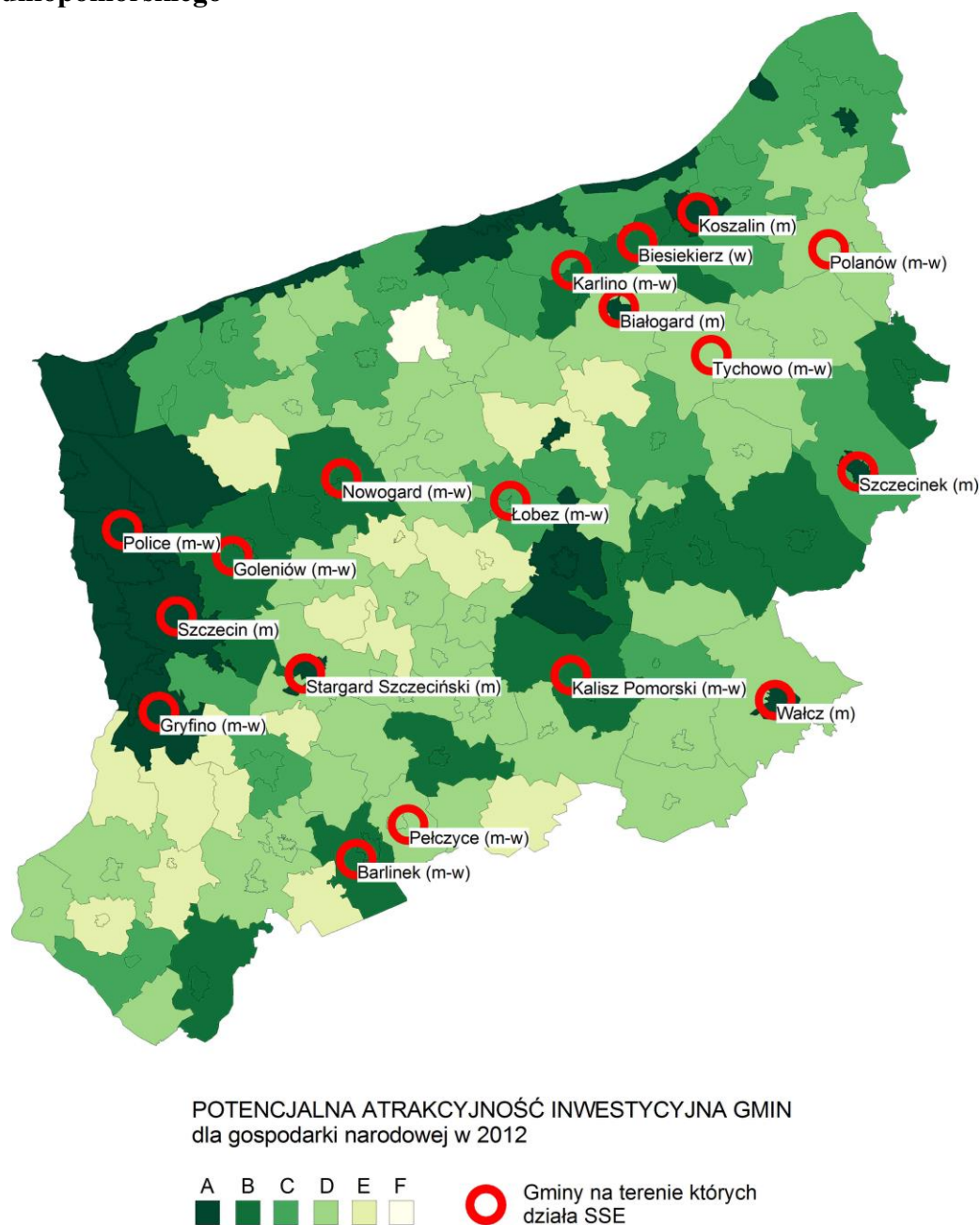
Zachodniopomorskie Centrum Zaawansowanych Technologii w Szczecinie (<http://www.zczt.ps.pl/spip.php?rubrique8>)

Konsorcjum pod nazwą „Zachodniopomorskie Centrum Zaawansowanych Technologii” zostało utworzone przez uczelnie wyższe (Politechnikę Szczecińską, Pomorską Akademię Medyczną, Akademię Rolniczą w Szczecinie) oraz podmioty gospodarcze. Celem ZCZT jest integracja i intensyfikacja interdyscyplinarnych prac naukowo-badawczych prowadzonych z udziałem zespołów członków tworzących Konsorcjum oraz podmiotów gospodarczych i społecznych, w zakresie technologii i materiałów polimerowych, w tym genomiki. Konsorcjum jest zorientowane na prowadzenie prac lub projektów bilateralnych oraz wielostronnych, krajowych i międzynarodowych, z podmiotami gospodarczymi, stowarzyszeniami o charakterze gospodarczym, a także partnerami ze sfery społeczno-samorządowej. Efektem działalności ma być stymulowanie wzrostu gospodarczego oraz tworzenie nowych firm i miejsc pracy.

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

Na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują 4 specjalne strefy ekonomiczne: Pomorska, Słupska, Kostrzyńsko-Słubicka i Mielecka. Do końca 2012 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 6 miast i 12 gmin - zob. rys. 5.

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 2002 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2013 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 3,4 mld zł, co stanowi 4% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 5,3 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 3% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 3 w Aneksie).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Stargardu Szczecińskiego gdzie największe inwestycje zrealizowały firma z branży wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Bridgestone Stargard Spółka z o.o. (produkcja opon), licznie reprezentowane są również firmy branży farmaceutycznej: Biologiczne Technologie Farmaceutyczne Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Centrum Innowacji Farmaceutycznych Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Centrum Syntezy Molekuł Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Gillmet Spółka z o.o. (cynkowanie ogniowe).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- będących w stanie zagospodarować istniejące tereny postoczniowe wraz z potencjałem kadrowym istniejącym w aglomeracji szczecińskiej, z branży metalowej i elektrotechnicznej - w przypadku Kostrzyńsko-Słubickiej SSE,
- z branży metalowej, maszynowej i elektrotechnicznej, mogących zagospodarować tereny inwestycyjne oraz duży potencjał kadrowy aglomeracji szczecińskiej - w przypadku Mieleckiej SSE,
- z branży metalowej, maszynowej i elektronicznej - w przypadku Pomorskiej SSE,
- reprezentujących branże: metalową, maszynową, elektrotechniczną oraz usługi magazynowo-logistyczne - w przypadku Słupskiej SSE.

4.3. GMINA NA 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin, przy wykorzystaniu metody tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). Ocenę poziomu obsługi inwestora przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi komunikacji stanowi suma badanych elementów.

Wyróżniające się jednostki samorządu terytorialnego otrzymują tytuł Gmina na 5!. W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2012.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 59 gmin, z czego jedna z terenu województwa zachodniopomorskiego - miasto Kołobrzeg, który jako jedna z dwóch gmin zdobyła maksymalną liczbę punktów przy ocenie witryn internetowych. Urzędnicy Kołobrzegu udzielili również dość rozbudowanych odpowiedzi zarówno potencjalnemu inwestorowi pochodzącemu zarówno z Polski jak i z zagranicy, co w rezultacie spowodowało, że Kołobrzeg zajął 12. miejsce w rankingu.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,39	A	A	A	B	A
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,29	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,17	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,23	E	E	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,29	C	C	D	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,32	C	C	B	B	C
MAZOWIECKIE	0,4	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,22	E	E	D	E	D
PODKARPACKIE	0,23	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,2	F	F	F	E	E
POMORSKIE	0,34	B	C	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,41	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,16	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,24	E	E	C	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,31	C	C	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Powiat	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
policki	0,362	A	A	A	A	A
m.Szczecin	0,332	A	A	A	A	A
m.Świnoujście	0,332	A	A	A	A	A
m.Koszalin	0,313	A	A	A	A	A
kołobrzeski	0,285	B	B	A	A	B
goleniowski	0,260	C	C	D	C	C
szczecinecki	0,254	C	C	C	C	C
drawski	0,250	C	C	C	C	D
sławieński	0,249	C	C	C	A	D
kamieński	0,249	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Darłowo (m)	0,265	A	A	A	A	A
Szczecin (m)	0,264	A	A	A	A	A
Kołobrzeg (m)	0,264	A	A	A	A	A
Szczecinek (m)	0,255	A	A	A	A	A
Stargard Szczeciński (m)	0,251	A	A	A	B	A
Koszalin (m)	0,248	A	A	A	A	A
Świnoujście (m)	0,247	A	A	A	A	A
Świdwin (m)	0,245	A	A	A	B	A
Sławno (m)	0,235	A	A	A	D	A
Białogard (m)	0,234	A	A	A	C	A
Wałcz (m)	0,233	A	A	A	C	A
Gminy wiejskie						
Dobra (Szczecińska) (w)	0,266	A	A	A	A	A
Rewal (w)	0,261	A	A	A	A	A
Kołobrzeg (w)	0,253	A	A	A	A	A
Ustronie Morskie (w)	0,234	A	A	A	A	B
Mielno (w)	0,230	A	A	A	A	B
Kołbaskowo (w)	0,226	A	A	B	A	A
Stepnica (w)	0,222	A	A	B	B	B
Biesiekierz (w)	0,217	B	B	B	A	B
Kobylanka (w)	0,215	B	B	C	A	B
Osina (w)	0,210	B	B	C	A	B
Świeszyno (w)	0,206	B	B	C	B	B
Manowo (w)	0,196	C	C	C	B	C
Brzeźno (w)	0,191	C	C	C	C	D
Szczecinek (w)	0,191	C	C	C	C	D
Stare Czarnowo (w)	0,190	C	C	C	C	C
Siemysł (w)	0,189	C	C	C	C	C
Dygowo (w)	0,187	C	D	D	D	C
Będzino (w)	0,184	C	C	D	B	C
Postomino (w)	0,182	C	D	C	A	D
Darłowo (w)	0,182	C	D	D	A	D
Sławno (w)	0,182	C	C	C	B	D
Gminy miejsko-wiejskie						
Police (m-w)	0,274	A	A	A	A	A
Nowe Warpno (m-w)	0,233	A	A	A	A	C

Gryfino (m-w)	0,229	A	A	B	C	A
Międzyzdroje (m-w)	0,229	A	A	A	A	B
Dziwnów (m-w)	0,225	A	A	A	A	B
Drawsko Pomorskie (m-w)	0,224	A	A	A	A	A
Karlino (m-w)	0,218	B	B	A	A	B
Dębno (m-w)	0,217	B	B	C	D	A
Goleniów (m-w)	0,215	B	B	B	C	A
Złocieniec (m-w)	0,212	B	B	B	C	B
Nowogard (m-w)	0,209	B	C	C	B	B
Biały Bór (m-w)	0,209	B	B	C	A	B
Barlinek (m-w)	0,208	B	B	B	C	B
Borne Sulinowo (m-w)	0,202	B	B	B	B	C
Kalisz Pomorski (m-w)	0,202	B	C	B	B	C
Czaplinek (m-w)	0,202	B	C	C	B	C
Choszczno (m-w)	0,201	B	C	C	D	B
Sianów (m-w)	0,200	C	B	B	B	C
Trzebiatów (m-w)	0,199	C	C	C	B	B
Gryfice (m-w)	0,199	C	C	C	D	B
Gościno (m-w)	0,198	C	C	B	C	C
Pyrzyce (m-w)	0,197	C	C	C	E	B
Kamień Pomorski (m-w)	0,195	C	C	C	D	C
Mirosławiec (m-w)	0,193	C	C	C	C	C
Połczyn-Zdrój (m-w)	0,186	C	C	C	C	C
Wolin (m-w)	0,185	C	C	C	A	C
Łobez (m-w)	0,184	C	C	C	C	C
Mieszkowice (m-w)	0,182	C	D	D	D	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2014).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2013 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2013 r. w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy na koniec 2013 r.	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat choszczeński (m-w) Pełczyce	0,00		brak branży wiodącej
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat goleniowski (m-w) Goleniów	174,40	896	chemikalia i wyroby chemiczne
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat goleniowski (m-w) Nowogard	0,00		brak branży wiodącej
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat gryfiński (m-w) Gryfino	0,00		brak branży wiodącej
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat myśliborski (m-w) Barlinek	426,67	1 242	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat policki (m-w) Police	0,00		brak branży wiodącej
Pomorska	Powiat stargardzki (m) Stargard Szczeciński	1 518,21	1 114	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat łobeski (m-w) Łobez	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka/ Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat m. Szczecin (m) Szczecin	54,37	223	wyroby tekstylne, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego

Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat białogardzki (m) Białogard	0,00		brak branży wiodącej
Kostrzyńsko-Słubicka/ Słupska	Powiat białogardzki (m-w) Karlino	418,27	216	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Słupska	Powiat białogardzki (w) Tychowo	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat drawski (m-w) Kalisz Pomorski	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat koszaliński (w) Biesiekierz	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat koszaliński (m-w) Polanów	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat szczecinecki (m) Szczecinek	388,07	111	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Słupska	Powiat wałecki (m) Wałcz	144,27	237	chemikalia i wyroby chemiczne, metale, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Słupska	Powiat m. Koszalin (m) Koszalin	222,37	1 274	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, magazynowanie i usługi wspomagające transport

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Oznaczenia: (m) - miasto, (m-w) gmina miejsko-wiejska, (w) gmina wiejska.

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Magdalena Senderowska, Paulina Mechło